

Verslag bedrijfsbezoek aan PTT Telecom

Thema: De agrarische sector en telematica

W. Warringa

W. Warringa, telematica adviseur
Kievitstraat 15
5314 BR Bruchem
Tel 04184 - 948

Op woensdagavond 15 mei 1991 vond een bedrijfsbezoek aan PTT Telecom plaats. Er bleek zoveel belangstelling voor het onderwerp te zijn dat de bijeenkomst van het gebouw van PTT Telecom te 's-Hertogenbosch was verplaatst naar Motel Postliljon te Rosmalen. Er waren circa 90 belangstellenden aanwezig.

Na wat vertraging, die wel eens voorkomt bij telematica demonstraties, gaf onze VIAS-gastheer Kees Huijbers het woord aan de eerste inleider: ing. A. van Olst, algemeen directeur PTT Telecom. Deze schetste met behulp van een mix aan cijfers en grafieken uit de jaren 1988, 1989 en 1990 uit binnen- en buitenland een beeld van deze, naar zijn zeggen rijke tak van de PTT. Het is een bedrijf dat efficiënt wordt geleid en dat een hoge arbeidsproductiviteit kent. Het beweegt zich met concurrerende prijzen en een goede winst op de markt. Na de verzelfstandiging in 1988 is het grootschalig, marktgericht gaan investeren. Het heeft de lijnen naar de toekomst uitgezet en verwacht de doelstellingen binnende de zelf gestelde termijnen te behalen.

PTT Telecom wil voorzover het een transportfirma is van informatie, als zodanig totaalleverancier zijn op het terrein van de telematica. Hierbij is een goede infrastructuur een sterk wapen, waarbij rekening wordt gehouden met standaardisatie en de ontwikkelingen in de omliggende landen. Hij acht zich een betrouwbare partner die door kwalitatief goed werk een nationaal economisch belang wil zijn in een wereldwijde context.

Dit beeld ontlokte uit de zaal de vraag of de inleider de agrarische wereld in deze tijd van slechte publieke waardering wat handige adviezen kan geven om ook deze

ationale trots te kunnen weerspiegelen. Het antwoord luidde: "laat zien waar je staat ten opzichte van je tegenspeler." Hiertoe wordt elk kwartaal onderzocht wat de klanten van de PTT denken met harde antwoorden, die vanuit de optiek van de PTT niet altijd reëel zijn, maar waarbij het gaat om de beleving door de klant. Zo wil PTT Telecom de agrarische wereld een goede en goedkope structuur leveren voor informatieoverdracht.

Vervolgens geeft de heer H. Vermeeren, telematica consultant bij PTT Telecom, een beeld van het Agrocomnetwerk en de ontwikkelingen. Op initiatief van de Noord-Brabantse Christelijke Boerenbond (NCB) zijn een aantal grote organisaties, zoals Interpolis, CHV, RABO, ENCEBE, NCB (uiteraard) e.a. een samenwerkingsverband aangegaan om boeren en tuinders met informatie en informatie-overdracht te ondersteunen. Zo willen zij ook de toeleverende en afnemende bedrijven ondersteunen. Hiertoe moesten er uniforme toegangsprocedures tot stand komen. In oktober 1990 ging de pilotfase van start. Deze werd in april 1991 verder verbreed naar meer deelnemers. Er werden een aantal afspraken gemaakt. Zo werd er afgesproken dat de gebruikers perfect moesten worden begeleid met behulp van pc-projecten. Tevens kwamen er afspraken over de inrichting van het netwerk en over een voortdurende evaluatie.

In de eerste fase diende in de toepassing te worden voorzien van de techniek van videotex (VTX), waarbij verdere toepassingen van data-overdracht niet uitgesloten mochten worden. Voorts was het creëren van een groen venster van belang. Dit groen venster is een gebruikersinterface waardoor alle

aangeboden diensten eenvoudig en eenduidig te benaderen zijn en waarmee de agrarische identiteit van het netwerk bewaakt wordt. Het systeem diende voor 100% praktisch beschikbaar te zijn. Het belang van de directe koppeling van het netwerk aan het eigen bedrijf werd ingezien en naar voren gebracht. De technische infrastructuur ziet er als volgt uit. Door gebruik te maken van een VTX-terminal, dat geschikt is voor Prestel 2.2, of een pc met VTX-software legt men via het nummer van telepad II contact met het Video Access Point (VAP). Na identificatie passeert men dit VAP. De identificatie maakt gebruik van een gebruikersnummer en toegangscode van respectievelijk 6 en 8 karakters. Na autorisatie komt men in het hoofdmenu van Agrocom. Van hier kan snel doorgeschakeld worden naar een nader te kiezen dienst. Het is ook mogelijk dit hoofdmenu met gebruikersindex over te slaan en rechtstreeks een dienst aan te kiezen. Deze index is dus direct aangebracht na het passeren van de VAP. De index ligt dus niet bij de gebruiker zelf omdat daar alleen de lokale applicaties toegankelijk worden gemaakt. Noch ligt zij bij de hosts om dubbele communicatiekosten te voorkomen. Voor de gebruiker kan een eigen startprofiel worden aangemaakt, waardoor direct eerst die informatie wordt opgehaald die altijd van belang wordt geacht. Verder kan van één gemeenschappelijke postbus gebruik worden gemaakt. Dit is geen memocom, hoewel die functionaliteit van PTT Telecom wel toegankelijk te maken is.

Men wilde niet lang in de proeffase blijven, maar de dienst snel uitbreiden naar een grote diversiteit van gebruikers, ook kleine gebruikers. Van

de 100 gebruikers uit de pilotfase hebben er nu 62 besloten door te gaan. PTT Telecom kent naast een telefoonaansluiting voor VTX, telepad II, een ander telefoonnummer om ASCII-fletransfer asynchroon mogelijk te maken, telepad I. In die functionaliteit is de verbinding volledig transparant, vindt er meervoudige identificatie plaats en is o.m. filecontrole mogelijk. Met het huidige gateway-protocol via VTX is die volledige transparantie nog niet bereikt. De PTT verwacht dat beide diensten in de toekomst op één telefoonnummer geïntegreerd zullen worden.

Na de geruststellende mededeling dat de stand in de Europacup die avond nog steeds 0-0 is, en na het overwinnen van een aantal technische problemen, kon de projectleider van Agrocom, Kees Huijbers een simulatie tonen van een Agrocom-raadpleging. In vogelvlucht werden de verschillende mogelijkheden getoond zoals raadpleging, bestellen en berichten verzenden.

Bij het zoeken naar de verschillende diensten bleek het mogelijk om omwille van de snelheid via de indexstructuur ook afkortingen te gebruiken. En het kan nog sneller door het opgeven van de paginanummers. Dit is echter weggelegd voor de insiders. Zo'n insider wordt men al gauw bij intensief gebruik.

Berichten kunnen via de postbus zowel worden verzonden als gelezen. Bij sommige schermen verschijnt op de onderste regel een helpregel. De berichten kunnen op drie manieren worden verzonden: als open bericht waarbij geen bevestiging van ontvangst plaats vindt, als aangetekend bericht waarbij een bevestiging terugkomt indien de ontvanger het bericht heeft ingezien en als bericht voor een geselecteerde groep van gebruikers.

Een veel geraadpleegde rubriek is: Nieuw in Agrocom. Per onderdeel wordt het nieuws per dag opgenomen en na zeven dagen verwijderd. Het blijkt dat deze rubriek nu al overvol is.

Nieuws-rubrieken bestaan er ook voor speciale diensten. Deze blijken niet altijd tijdig te worden geactualiseerd, waardoor het beeld van de kwaliteit van de informatie afbreuk wordt gedaan en daarmee dat van de hele dienst. Sommige informatieleveranciers hebben hun aanbod na de proeffase bijgesteld. Zo gaat de RABO zich verder richten op zijn core-business: betaaldiensten. De proeffase werd voortdurend geëvalueerd, waar bijvoorbeeld de praktische adviezen

van de Tuinbouwvoorlichting en het toepassen van grafische schermen met toelichting hoog scoorden.

De kosten voor de boer bedragen het eerste jaar, f 60,00, het tweede jaar f 120,00 en de daaropvolgende jaren f 180,00, exclusief BTW en communicatiekosten. Voor elke extra dienst naast Agrocom worden de kosten hoger. Het bleek nog niet mogelijk om voorgeprogrammeerd bepaalde pagina's op een bepaald tijdstip binnen te halen. De toepassing van deze functie zit wel in de planning.

Tenslotte kreeg ing. A. van Mil, telematica consultant bij PTT Telecom, nog twintig minuten de tijd om in te gaan op toepassing van Electronic Data Interchange (EDI) en VTX door de agrarische sector.

Moet er gekozen worden tussen VTX en EDI? Bij VTX is vooral sprake van communicatie tussen gebruiker en machine. Bij EDI is sprake van machine-machine communicatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van gestructureerde berichten. Deze berichten zijn tevoren naar betekenis en samenhang nauwkeurig gedefinieerd. Het proces van gegevensoverdracht wordt nieuw gestructureerd en grijpt daarmee in op de organisatie. De uitwisseling van dergelijke berichten zal in de praktijk meestal tussen twee of meer verschillende organisaties geschieden, waarmee EDI ook een kwestie van strategie wordt. Onlangs hoorde ik een andere vertaling van EDI: electronic data integration. Dit geeft precies aan waar toepassing van EDI toe leidt. Namelijk integratie van het gebruik van gegevens en daarmee ook - gedeeltelijke - integratie van onderscheiden organisaties. Dit laatste is een proces dat sterk ingrijpt op de totale samenhang van de deelnemende organisaties. EDI is vooral een zaak van lange-termijn-planning, waarmee doelmatiger wordt gewerkt met uitsluiting van veel overbodige, belastende informatie.

VTX is veeleer ondersteunend aan de mens in het bedrijf en is vrij gemakkelijk toe te passen. Het is bovendien goedkoop. VTX sluit op de korte termijn aan op bestaande procedures. Zo kunnen bijvoorbeeld met VTX veilingberichten worden gedownload. Hiertoe is slechts een eenvoudige uitbouw van VTX nodig. Op deze manier kan krediet binnen de organisatie worden verdiend om op de duur op een andere wijze doelmatiger te

werken. File transfer is een eerste stap op weg naar EDI.

EDI is meer een verlengstuk van processen die een routinematig karakter hebben. Toepassing van EDI grijpt sterk in op de organisatie. VTX en EDI kunnen elkaar aanvullen. Het is geen kwestie van of-of.

Specifieke EDI-werkstations worden wellicht eerder in grote bedrijven gebruikt, in kleine bedrijven eerder een pc met EDI-software. Er komt verdere integratie met de verschillende applicaties tot stand.

Voor het toepassen van een EDI-netwerk zijn er verschillende organisaties op de markt, die ook ondersteuning kunnen geven. Eén ervan is PTT Telecom. PTT Telecom heeft een aanbod aan het Coördinatieorgaan voor Automatiseringsontwikkelingen ten behoeve van Land- en tuinbouwbedrijven (COAL) gedaan om de VTX dienstverlening landelijk aan te bieden, waarbij gebruik wordt gemaakt van wat in het Agrocom-project aan ervaring is opgebouwd. Hierdoor kan een landelijk Groen Venster tot stand komen.

PTT Telecom heeft voor EDI-service diensten alles dubbel uitgevoerd om contacten tussen twee bedrijven te garanderen. Indien bij toepassing van EDI bij één bedrijf een crash ontstaat, is er nog een buffer mogelijk door opslag van EDI-berichten bij de service dienst. Voor de verdere ontwikkeling van Agrocom als EDI-toepassing is niet zozeer het aantal aansluitingen van belang maar eerder het aantal toepassingen en het aantal orders. EDI ontwikkelt zich snel en er zijn al een aantal grote toepassingen in Nederland.

Na afloop kregen de sprekers een low budget attentie van VIAS en alle bezoekers op hun beurt van PTT Telecom een map met alle sheets, ook de wegens tijdgebrek niet getoonde sheets en daarmee het nog niet vertelde verhaal van PTT Telecom. Om dat op te schrijven kreeg een ieder ook een PTT pen.